

## **РЕЦЕНЗИЯ**

**На**

**дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен „доктор“  
в област на висше образование 1. Педагогически науки, професионално  
направление: 1.1. Теория и управление на образованието,  
докторска програма „Управление на образованието“**

**автор: Хилда Нарч**

**на тема: РОЛЯТА НА СТРАТЕГИЧЕСКОТО ЛИДЕРСТВО В СТРУКТУРНОТО  
УПРАВЛЕНИЕ НА КРИЗИ (Приложно проучване на държавните училища в  
Ливан)**

### **1. Информация за докторанта.**

Хилда Нарч започва своето обучение като докторант в Югозападния университет през 2019 г. Придобила е магистърска програма по Образователен мениджмънт в университета в Бейрут, Ливан, през 2017 г. и бакалавърска степен по Науки за публичното здраве в същия университет през 2000 г.

От 2008 година тя работи като учител по публично здраве в Шуяфат – Компютърен център и вероятно именно този ѝ опит като учител е това, което е провокирало интереса ѝ в образователния мениджмънт като цяло.

Процедурата по обучението и защитата на дисертацията съответства на нормативните изисквания и представените документи осигуряват достатъчна и обективна информация за оценяването на цялостната научна работа и обучението на докторанта.

### **2. Информация за дисертацията и автореферата.**

Представения дисертационен труд разглежда един особено интересен и важен въпрос в полето на образователния мениджмънт. Идеята за стратегическото лидерство като фокус на училищния мениджмънт несъмнено оформя начина, по който училищните мениджъри изпълняват своите задължения и отговорности. Във времена на несигурност и циклични кризи ролята на стратегическото лидерство в кризисния мениджмънт става

все по-съществена не само за незабавното управление на самите кризи, но и за бъдещото развитие на организацията след тяхното приключване.

Дисертационният труд се състои от общо 193 страници, от които 161 страници авторов текст. Състои се от резюме, въведение, три глави, обобщение и препоръки, библиография и приложения с изследователския инструментариум.

Резюмето обобщава основните смислови акценти на дисертацията по последователен и систематичен начин.

В увода на дисертацията докторантът представя значимостта на темата, определя основните теоретични рамки и понятия и поставя основните елементи на научния труд. Работата притежава ясно дефинирани обект и предмет на изследване, както и изследователска цел и задачи. Докторантът постулира няколко изследователски хипотези и изследователски въпрос, който е:

*Следователно изследователският въпрос е: Влошава ли структурните кризи отсъствието на иновативен стратегически лидер в ливанските държавни училища?*

В съответствие с добрите изследователски практики променливите, използвани в изследването, са систематично развити и дефинирани в увода на дисертацията.

**Първа глава** представя систематичен преглед и анализ на стратегическото лидерство и кризисния мениджмънт. Прегледът включва набор от изследвания по тези две основни теми и коментари за техните заключения и ограничения. Като резултат от прегледа докторантът описва т.нар. „изследователска липса“ в полето, а именно – значимостта и „ролята на стратегическото лидерство в управлението на структурните кризи в публичните училища“.

Този подход разкрива ясното разбиране на автора за ролята и функциите на нейното изследване и очертава ясните измерения на това изследване в контекста на вече съществуващите проучвания в полето. Текстът се отличава с последователност, добре написан е и има ясна визия по отношение на изследователските цели и въпроси.

**Втора глава** на труда разкрива променливите и корелациите, отразяващи се върху стратегическото лидерство и неговата роля в управлението на кризите в образователна среда. Главата представя по един детайлен и последователен начин спецификите на стратегическото лидерство и стратегическите лидери в образователните институции, описвайки някои от най-значимите и важни характеристики на стратегическото

лидерство в образователна среда като организационната култура, промяната, управление на външната и вътрешната среда и др. Във втората част на главата е представено подробно описание и някои изводи относно кризисния мениджмънт и неговите променливи, чрез които този тип мениджмънт се свързва с училищния мениджмънт като цяло. В резултат на това, третата част на главата свързва стратегическото лидерство с кризисния мениджмънт в училищна среда и описва най-съществените елементи на тези два феномена и техните взаимовръзки.

**В третата глава** на труда са представени дизайнът и резултатите от проведеното емпирично изследване. То включва качествени и количествени методи на изследване, с ясен фокус и адекватно разбиране на изследователския процес. Докторантът е вложил значителни усилия и работа в проучването на параметрите и характеристиките на стратегическото лидерство и техните корелации с кризисния мениджмънт в отделните негови етапи, като по този начин обяснява значимостта на стратегическото лидерство както на практическо, така и на теоретично ниво. Използваните в хода на изследването стратегически методи за оценка на корелационните зависимости между зависимите и независимите променливи са правилно подбрани и предоставят възможност да се добие реално познание за изследваната проблематика.

**В края на дисертацията** резултатите са много добре обобщени в рамките на изследователската тема и поставения изследователски въпроси. Изследователят отправя някои ценни бележки и коментари относно способността на училищните лидери да прилагат на практика модели за стратегическо лидерство и разнообразни подходи в отделните етапи на кризисния мениджмънт в училище. Въз основа на това докторантът предлага разнообразни идеи и препоръки за подобряване на кризисния мениджмънт чрез подсилване на потенциала за стратегическо лидерство у училищните ръководители, на подкрепата от страна на държавата и общината, както и за подобряване на информирането и комуникацията, така че ранните знаци за настъпващата криза да бъдат по-бързо и пълноценно засечени.

Като цяло, дисертацията разкрива капацитета и уменията на докторанта за планиране и реализиране на качествено научно изследване в полето на образователния мениджмънт, нейната ясна визия за изследователските цели и въпроси, на които се търси отговор, както и наличието на подходящи компетенции и разбиране по отношение на

изследователската проблематика. Към това може да се добави и осъзната от нея необходимост от пълноценно теоретично проучване на наличните концепции и емпирични изследвания в съответното поле, както и познаване на реалността и настоящото състояние на училищната мрежа.

**Авторефератът** отговаря на изискванията и по обективен начин представя съдържанието и структурата на дисертационния труд.

### **3. Приноси.**

Докторантът посочва в края на своя автореферат следните научни приноси:

1. Проведено задълбочено изследване на стратегическото лидерство в условията на криза.

2. Проведени емпирични изследвания за установяване на основните фактори, влияещи върху ефективността на стратегическите управленски решения.

3. Изводи и препоръки, направени въз основа на емпиричното изследване за подобряване на модела на стратегическо лидерство в условията на криза в условията на ливанската реалност и текущото състояние на училищната мрежа.

Считам, че третият посочен принос представлява реалния принос на дисертационния труд, докато другите два по-скоро попадат в полето на резултати от проведеното изследване. В допълнение, като принос на представената дисертация мога да посоча ясни и систематичен преглед и анализ на научната литература, който води до релевантно описание на т.нар. „изследователски празноти“ в темата на изследването, а именно – стратегическото лидерство в контекста на кризисния мениджмънт.

### **4. Публикации.**

В края на автореферата докторантът посочва списък от шест (6) публикации по темата на дисертацията, които са повече от достатъчни за изпълнение на наукометричните изисквания за придобиване на ОНС „доктор“ съгласно Закона за развитие на академичния състав и правилника за неговото прилагане. Темите на публикациите обхващат различни аспекти от изследователския проблем, поставен в дисертацията и допринасят за популяризирането на резултатите от научния труд на автора.

### **5. Заключение.**

Представената дисертация може да се отличи със следните положителни страни:

- Ясна и релевантна за полето на образователния мениджмънт изследователска тема и цели;
- Много добро и задълбочено емпирично изследване, което е в унисон с теоретичния анализ и описаните изследователски празноти в изследователското поле;
- Адекватно приложени аналитични умения и компетенции, които допринасят за по-задълбоченото разбиране на стратегическото управление и лидерство във времена на кризи в контекста на Ливанската образователна система;
- Ясни и релевантни заключения и препоръки, базирани на теоретичния анализ и резултатите от емпиричното проучване.

Към докторанта имам само един въпрос:

- Бихте ли описали съвсем накратко вашите основания за избор на темата на дисертацията и как вашите заключения от изследването могат да са полезни за образователни системи и образователния мениджмънт в други държави?

Въз основа на качествата на работата, ясения фокус, солидния теоретичен анализ и добре замисленото и структурирано емпирично проучване, гласувам **ЗА присъждане на образователната и научна степен „доктор“ в професионално направление 1.1. Теория и управление на образованието на Хилда Нарч за дисертацията ѝ на тема Ролята на стратегическото лидерство в структурното управление на кризи (приложно проучване на държавните училища в Ливан).**

10.05.2023

Sofia

Reviewer:



/assoc. prof. Yonka Parvanova, PhD/

**REVIEW**  
**Of**  
**DISSERTATION**  
**for obtaining an educational degree “DOCTOR”**  
**professional field: Theory and management of education,**  
**PhD Program “Management of Education”**

**Author: Hida Narch**

**TOPIC: THE ROLE OF STRATEGIC LEADERSHIP IN STRUCTURAL CRISIS**  
**MANAGEMENT (An Applied Study on Public Schools in Lebanon)**

**1. Information for the PhD student**

Hilda Narch has been enrolled as a PhD student at SWU in 2019. She has obtained her Master degree in Educational management at Beirut, Lebanon in 2017, and in 2000 has graduated in Bachelor of Sciences in Public Health.

Since 2008 till now she has been working as a public health teacher at Chouweifat Computer Center and her experience as a teacher probably provoked her interest in educational management.

The procedure for the thesis defense is within the requirements of legal documents and the presented documents provide sufficient information for the evaluation of the whole scientific work and study of the PhD student.

**2. Information of the dissertation and the dissertation summary**

The presented dissertation deals with a really interesting and important question in the field of educational management. The idea of strategic leadership as a focal point of school management undoubtedly shapes the way school managers perform their duties and responsibilities. In times of uncertainty and occurring crises the role of strategic leadership in crises management becomes even more crucial not only for the immediate management of the crises but for the future development of the organization as well after the crisis is over.

The dissertation has a total of 193 pages of which 161 pages of main text body. It consists of an abstract, an introduction, 3 chapters, summary and recommendations, list of references and an appendix with the research tool used in the dissertation.

The abstract summarizes the main points of the dissertation in a consistent and systematic way.

In the Introduction the PhD student presents the importance of the topic, defines the main theoretical limits and definitions, and sets the main elements of the thesis. The work has a clear and consistent object and subject, well defined research purpose and tasks. The PhD student states several research hypotheses and also states a clear research question as follows:

“Therefore, the research question is: Does the absence of an innovative strategic leader in the Lebanese public schools aggravate the structural crises in these schools?”

In correspondence with good research practices the variables that are used in the research are systematically developed and defined in the introduction.

**Chapter One** presents a systematic review of strategic leadership and crisis management. The review includes a range of researches related to those two topics and some comments about their conclusions and limitations. As a results of the review the PhD student describes the so called “research gap” in the field, namely – the significance and “the role of strategic leadership in managing structural crises in public schools”. Such an approach reveals the clear understanding of the author about the role and function of her research and states the clear dimensions of her research in the context of already existing body of literature in the field. The text is consistent and well written, with a clear vision the thesis goal and research questions.

**Chapter Two** deals with the variables and correlators affecting strategic leadership and its role in managing crises in educational setting. The chapter presents in a detailed and consistent manner the specifics of strategic leadership and strategic leaders in educational institutions, describing some of the most prominent and important characteristics of strategic leadership in educational setting like organizational culture, change, internal and external environment, etc. In the second part of the chapter there is a thorough description and some insights about crisis management and its variables, connecting crisis management to school management. As a result, the third part of the chapter relates strategic leadership to crisis management in school setting and describes some of the most vital elements, concerning both phenomenon and their relations.

**In Chapter Three** the design and the results of the empirical study are presented. The study implements some qualitative and quantitative research methods with a clear focus and a proper understanding of research process. The PhD student has put significant efforts and work into examining the parameters of strategic leadership characteristics and their correlation with crisis management stages, explaining the significance of strategic leadership both in practical and in theoretical level. Statistical methods used for evaluation of correlation between dependent and independent variables are properly chosen and present the possibility to gain some real knowledge about the research topic at hand.

**At the end of the thesis** the results are well summarized inline with the thesis research topic and research question. The researcher makes some valuable remarks about the ability of school leaders to employ strategic leadership models and approaches with the stages of structural crisis management at school. Based on that she offers various suggestions and recommendation for improving crisis management through strengthening leadership potential, the support from the state and municipality, as well as improving information and communication so the early signs of crisis can be detected faster.

As a whole, the thesis reveals the capacity and skills of the PhD student for conducting a quality research in the field of educational management, a clear vision for the research goals and questions and a proper competence and understanding of the research topic and the need for proper theoretical background of the empirical research, reality and the current state of the school network.

**The abstract of the thesis** reflects in a proper manner the thesis content and structure and is in line with the requirements for such work.

### **3. Contributions**

The PhD students states the following scientific contributions:

1. Conducted an in-depth study of strategic leadership in crisis conditions.
2. Conducted empirical research to establish the main factors influencing the effectiveness of strategic management decisions.
3. Conclusions and recommendations made on the basis of the empirical research to improve the model of strategic leadership in the conditions of crisis in the conditions of the Lebanese



I believe that the third one is actually the real contribution, while the other two are more closely to research results. In addition as a contribution from the presented thesis I can also outline the clear and systematic review of the literature which leads to a relevant description of the so called “research gaps” in the topic of the research.

#### **4. Publications.**

At the end of the abstract there is a list of six (6) publications on the topic of the dissertation which are more than enough to fulfill the requirements for PhD degree, set in the law. Topics of the publications deal with different aspects of the research topic in the thesis and benefit the author by making her scientific contributions more visible. The presented publications fulfill the requirements for obtaining PhD degree as set in the law.

#### **5. Conclusion.**

The presented PhD thesis has the following positive sides:

- Clear and relevant for the field of educational management research topic and goals;
- Very good and thorough empirical research in line with the theoretical analysis and the described research gaps in the field.
- Properly implemented analytical skills and competences, which contribute to deeper understanding of strategic management and leadership in time of crisis in the context of Lebanon educational system;
- Clear and relevant conclusions and recommendations based on the theoretical analysis and empirical results.

I have one question for the PhD student as follows:

- Can you please describe in short your reasons for the choice of the thesis topic and how your conclusions can benefit educational systems and educational management in other countries?

Based on the quality of the work, the clear focus, the solid theoretical analysis, and the well designed and structured empirical study **I will vote FOR awarding educational and scientific**

**degree “DOCTOR” in professional field: Theory and management of education to Hilda Narch for her thesis “THE ROLE OF STRATEGIC LEADERSHIP IN STRUCTURAL CRISIS MANAGEMENT (An Applied Study on Public Schools in Lebanon.**

10.05.2023

Sofia

Reviewer:

A handwritten signature in black ink, consisting of a stylized, cursive script that appears to be the name 'Yonka Parvanova'.

/assoc. prof. Yonka Parvanova, PhD/